

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Tdo/4/2021
Identifikačné číslo spisu: 6718010241
Dátum vydania rozhodnutia: 29.09.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6718010241.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Martina Piovartsyho na neverejnom zasadnutí konanom 29. septembra 2021 v Bratislave v trestnej veci obvineného M. R. a spol. pre zločin krádeže v spolupáchateľstve podľa § 20 k § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona o dovolaní obvineného M. R. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5To/120/2018, z 22. novembra 2018 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného M. R. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 4T/49/2018, z 22. augusta 2018 bol obvinený M. R. uznaný za vinného zo spáchania zločinu krádeže v spolupáchateľstve podľa § 20 k § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na skutkovom základe, že

po predchádzajúcej vzájomnej dohode v bližšie nezistenom čase vo večerných hodinách dňa 13.12.2017 vo R., okres R., najskôr počas prevádzky spoločnosti N., so sídlom H., IČO: XX XXX XXX, prišiel obžalovaný W. G. pred budovu na ul. O., kde sídli uvedená spoločnosť, za pomoci aku-vítačky navštívil dieru do plastového okna kancelárie, z miesta následne odišiel, dňa 14.12.2017 v čase približne o 17.00 hod. sa vrátil na miesto, kde sa pokúsil otvoriť toto plastové okno kancelárie, čo sa mu nepodarilo, preto navštívil do okna kancelárie ďalšie diery, okno následne otvoril a vnikol do kancelárie, kde hľadal kľúče od trezora a nakoľko tieto nenašiel, prelepil snímač bezpečnostného zariadenia a z miesta odišiel a následne dňa 14.12.2017 v čase asi o 22.30 hod. sa obžalovaný W. G. spoločne s M. R. na osobnom motorovom vozidle Škoda Fabia, ev. čísla G premiestnili na parkovisko medzi budovou F. a Z. vo R., pešo sa presunuli na ulicu O. pred budovu popisné č. XX, v ktorej sídli pobočka spoločnosti N., so sídlom H., IČO: XX XXX XXX, kde obžalovaný W. G. vnikol do kancelárie spoločnosti cez okno, do ktorého rámu predtým navštívil otvory, v kancelárii našiel kľúče od bezpečnostného trezoru, ktorými tento odomkol a z trezoru odcudzil tam uloženú finančnú hotovosť vo výške nie menej ako 26.031,70 €, kde obžalovaný M. R. počas tejto doby monitoroval okolie budovy a rádiostanicou zn. MOTOROLA

udržiaval spojenie s obžalovaným W. G. a to až do času, kým tento neopustil priestory budovy, ktorým konaním spôsobili spoločnosti N., so sídlom H., IČO: XX XXX XXX škodu odcudzením finančnej hotovosti vo výške nie menej ako 25.935 €, škodu poškodením rámu, uzamykacieho mechanizmu plastového okna a škodu poškodením vertikálnych žalúzií vo výške 103 €, poškodenému M. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., A. C. XXX/X škodu odcudzením finančnej hotovosti vo výške nie menej ako 96,70 €, pričom obžalovaný W. G. sa uvedeného konania dopustil napriek tomu, že bol za prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona a iné odsúdený Trestným rozkazom Okresného súdu v Košiciach 1, sp. zn. 8T/10/2016, zo dňa 18.04.2016, právoplatným dňa 26.05.2016, ktorým súd upustil od uloženia súhrnného trestu.

Za to bol obvinenému M. R. uložený, podľa § 212 ods. 4, § 38 ods. 2 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a 6 (šesť) mesiacov, pričom na výkon trestu odňatia slobody bol podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 62 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona súd zároveň uložil obvinenému trest zákazu pobytu v súdnom okrese Zvolen (administratívny okres Zvolen, Detva, Krupina) na 4 (štyri) roky.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako odvolací súd rozhodujúci na podklade odvolaní podaných obvinenými M. R. a W. G., ako aj jeho družkou O. G. rozhodol uznesením, sp. zn. 5To/120/2018, z 22. novembra 2018 tak, že ich podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Obvinený M. R. podal prostredníctvom obhajcu proti uzneseniu odvolacieho súdu dovolanie, a to s poukazom na naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku [rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť].

Obvinený v dovolaní namietol:

„Okresný súd a následne aj súd odvolací nesprávne právne kvalifikovali konanie dovolateľa ako trestný čin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona, čím došlo nepochybne k porušeniu zákona v jeho neprospech. Vlamanie je, ako aj v čase spáchania skutku bolo zákonným znakom skutkovej podstaty trestného činu krádeže a z uvedeného dôvodu nemôže byť skutočnosť, že trestný čin bol spáchaný vlamaním, zároveň posudzovaný ako závažnejší spôsob konania v zmysle § 138 písm. e) Trestného zákona a teda ako okolnosť, ktorá by odôvodňovala použitie vyššej trestnej sadzby. Pri spáchaní trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zákona účinného v čase spáchania skutku zákon predpokladal spôsobenie škody malej. V danom prípade bol skutok spáchaný vlamaním a bola spôsobená škoda väčšia, preto bolo nutné kvalifikovať skutok podľa § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona, pričom v tomto prípade výška škody nie je rozhodujúca. Základná skutková podstata prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 Trestného zákona účinného do 31.7.2018 je v pomere špeciality k základnej skutkovej podstate prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona. To znamená, že ak páchatel spáchal trestný čin krádeže niektorým z konaní uvedených v § 212 ods. 2 Trestného zákona, naplnil vždy a primárne túto základnú skutkovú podstatu, a to bez ohľadu na výšku škody. Základná skutková podstata trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona (účinného do 31.7.2018) sa naplní len v prípadoch, v ktorých nie je trestný čin krádeže spáchaný konaním uvedeným v § 212 ods. 2 Trestného zákona. Túto skutočnosť napokon skonštatovala aj judikatúra Najvyššieho súdu SR č. 82/2003, ktorá uviedla aj to, že obidve tieto základné skutkové podstaty predstavujú rovnako závažné trestné činy. Podľa ustanovenia § 38 ods. 1 Trestného zákona ‚na okolnosť, ktorá je zákonným znakom trestného činu, nemožno prihliadnuť ako na poľahčujúcu okolnosť, priťažujúcu okolnosť, okolnosť, ktorá podmieňuje uloženie trestu pod zákonom stanovenú dolnú hranicu trestnej sadzby alebo na okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby.‘ Citované ustanovenie Trestného zákona teda výslovne stanovuje, že ak je určitá okolnosť znakom základnej skutkovej podstaty trestného činu, nemôže byť zároveň aj znakom kvalifikovanej skutkovej podstaty toho istého trestného činu. Vzhľadom na uvedené mali konajúce sudy správne kvalifikovať skutok podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. a) Trestného zákona.“

„Mám za to, že konajúce sudy nesprávne právne kvalifikovali konanie dovolateľa uvedené v skutkovej

vete ako spolupáchateľstvo podľa § 20 Trestného zákona, nakoľko uvedené konanie možno právne posudzovať nanajvýš ako účastníctvo k trestnému činu krádeže vo forme pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona. Podľa § 20 Trestného zákona ‚ak bol trestný čin spáchaný spoločným konaním dvoch alebo viacerých páchatel'ov (spolupáchatelia), zodpovedá každý z nich, ako keby trestný čin spáchal sám'. Podľa § 21 ods. 1 písm. d) ‚účastník na dokonanom trestnom čine alebo na jeho pokuse je ten, kto úmyselne poskytol inému pomoc na spáchanie trestného činu, najmä zadovážením prostriedkov, odstránením prekážok, radou, utvrdzovaním v predsavzatí, sľubom pomôcť pri trestnom čine (pomocník)'. Základným predpokladom spolupáchateľstva je spáchanie trestného činu spoločným konaním dvoch alebo viacerých páchatel'ov a úmysel k tomu smerujúci, pričom spoločné konanie môže spočívať v tom, že každý zo spolupáchateľ'ov svojim konaním naplní všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu, každý zo spolupáchateľ'ov svojim konaním naplní len niektorý zo znakov skutkovej podstaty trestného činu, alebo každý zo spolupáchateľ'ov vykonáva určitú činnosť, ktorá až ako celok tvorí konanie požadované skutkovou podstatou trestného činu. Pomocník sa odlišuje od spolupáchateľa tým, že nemá bezprostrednú účasť na vykonávaní trestného činu. Jeho spolupôsobenie sa uskutočňuje bez priamej účasti na vykonaní skutku, ktorým sa uskutočňuje daný trestný čin. Je potrebné uviesť, že dovolateľ bol účastný na spáchaní trestného činu len nepriamo a svojim konaním, teda tým, že stál pred budovou, kde bol trestný čin spáchaný, nenaplnil ani len čiastočne žiadny znak trestného činu krádeže a z uvedeného dôvodu je možné jeho konanie posudzovať len ako pomoc pri spáchaní trestného činu podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona".

Obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že:

- uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5To/120/2018, z 22. novembra 2018 a rozsudkom Okresného súdu Komárno, sp. zn. 4T/49/2018, z 22. augusta 2018 bol porušený zákon v ustanoveniach § 20 a § 212 ods. 4 Trestného zákona,
- zruší napadnuté rozhodnutia ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na ne obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu ku ktorej došlo zrušením stratili podklad,
- Okresnému súdu Zvolen prikáže, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila prokurátorka:

„Podaným dovolaním obvinený napáda rozhodnutie súdov vo vzťahu k výroku o vine za zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) Tr. zákona. Uvádza, že základná skutková podstata trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zákona účinného do 31.07.2018 sa naplní len v prípadoch, v ktorých nie je trestný čin krádeže spáchaný konaním uvedeným v § 212 ods. 2 Tr. zákona. Teda, ak páchatel' spáchal trestný čin krádeže niektorým konaním uvedeným v § 212 ods. 2 Tr. zákona, naplnil vždy a primárne túto základnú skutkovú podstatu, a to bez ohľadu na výšku škody, ktorú skutočnosť konštatovala aj judikatúra Najvyššieho súdu SR čis. 82/2003. V ďalšom poukazuje na znenie ustanovenia § 38 ods. 1 Tr. zákona, kde na okolnosť, ktorá je zákonným znakom trestného činu nemožno prihliadnuť ako na priťažujúcu, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby. Teda je výslovne uvedené, že ak je určitá okolnosť znakom základnej skutkovej podstaty trestného činu, nemôže byť zároveň aj znakom kvalifikovanej skutkovej podstaty toho istého trestného činu, a teda konanie obvineného malo byť kvalifikované podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. a) Trestného zákona. Za nesprávnu považuje aj právnu kvalifikáciu konania formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona, nakoľko v danom prípade prichádzalo do úvahy posúdenie podľa § 21 ods. 1 písm. d) Tr. zákona. M. R. bol účastný na spáchaní trestného činu len nepriamo, keď stál pred budovou, kde bol trestný čin spáchaný a ani len čiastočne nenaplnil žiadny znak trestného činu krádeže".

„Nestotožňujem sa s argumentáciou obvineného v dovolaní, nakoľko mám za to, že okresný a následne krajský súd postupoval správne a v súlade so zákonom. Mám za to, že rozhodnutia súdov sú založené na správnom právnom posúdení zisteného skutku. Poukazujem na zjednocujúce stanovisko trestno-právneho kolégia NS SR, sp. zn. Tpj 78/2011, zo dňa 12.12.2011, z ktorého vyplýva, že ak si páchatel' prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní, spôsobí tak malú škodu a spácha taký trestný čin vlámaním, naplní zákonné znaky zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. e) Tr. zák. Posúdenie činu v tomto prípade jeho podriadením pod kvalifikovanú skutkovú podstatu je v pomere špeciality k § 212 ods. 2 písm. a) Tr. zákona, ktorá sa použije len v prípade spáchania krádeže vlámaním a súčasne nespôsobením ani škody malej. Rovnako sa nestotožňujem s argumentáciou obvineného ohľadom kvalifikovania jeho účasti na spáchanom skutku vo forme

účastníctva, pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d) Tr. zákona. Z vykonaného dokazovania a okolností skutku jednoznačne vyplýva, že obvinený sa uvedeného konania dopustil vo forme účastníctva - spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona. Obvinený bol pri spáchaní skutku aktívny, z dokazovania vyplynulo, že za týmto účelom sa spoluobvineným W. G. do R. prišli, tohto čakal pred budovou, kde ku vlámaniu došlo, mal pri sebe dorozumievacie zariadenie, a teda dával pred budovou pozor".

Navrhla preto, aby dovolací súd na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného M. R. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku a § 566 ods. 3 Trestného poriadku], osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na príslušnom súde (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a tiež, že obvinený pred jeho podaním využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku) a zistil, že dovolanie obvineného je treba odmietnuť ako nedôvodné podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 a nasl. Trestného poriadku.

Najvyšší súd poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku, pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie" odvolanie.

Čo sa týka viazanosti dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku k tomu treba poznamenať, že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Zjednodušene povedané, podstatné sú vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku.

Z toho vyplýva, že v prípade, ak chybám vytýkaným v dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Trestného poriadku nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 Trestného poriadku a ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnenému dôvodu dovolania označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku.

Ak, ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku, ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný právne uplatniteľný dôvod dovolania, než ktorý dovolateľ uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2

Trestného poriadku, dovolací súd dovolaniu vyhovie postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Trestného poriadku a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (viď k tomu bližšie uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 2Tdo/30/2011, zo 16. augusta 2011, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012).

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať, ani meniť.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu, je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je odvolacou inštanciou zameranou na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 Trestného zákona - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona), trestu odňatia slobody na doživotie (§ 47 a nasl. Trestného zákona) a pod.

Dovolanie nie je koncipované ako univerzálny mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdov, ktorý má slúžiť na nápravu akýchkoľvek chýb napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania, ale toto je určené na nápravu len určitých - v zákone taxatívne vymedzených chýb. V konaní o dovolaní je totiž „v hre“ aj záujem na zachovaní právnej istoty a na stabilite trestnoprávnych vzťahov, ktoré vyplývajú z právoplatného rozhodnutia a ktoré sa nezriedka týkajú nielen páchatel'a trestného činu, ale i jeho obeť. Spoločným menovateľom jednotlivých dovolacích dôvodov je to, že tieto predstavujú iba také chyby, ktoré sú spôsobilé zásadne ovplyvniť (zmeniť) postavenie obvineného, a teda záujem na ich náprave prevyšuje záujem na zachovaní stavu právnej istoty.

Z tohto pohľadu možno rozlíšiť dôvody dovolania, pri ktorých sa takýto dôsledok bez ďalšieho (ex lege) predpokladá a dôvody, pri ktorých je nutné túto otázku osobitne skúmať. Medzi dôvody, pri ktorých je

nutné túto otázku (či došlo k zásadnému ovplyvneniu postavenia obvineného), osobitne skúmať (nenastáva automaticky) zákonodarca zaradil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) a podľa ods. 3 Trestného poriadku.

V prípade dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) a podľa ods. 3 Trestného poriadku musí dovolací súd vždy so zreteľom na okolnosti konkrétnej veci posúdiť, či namietané a ním zistené porušenie zákona bolo spôsobilé zásadným spôsobom ovplyvniť postavenie obvineného. Inak by totiž dovolanie stratilo procesnú povahu mimoriadneho opravného prostriedku (primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 52/2013-III). V súlade s už zmienenou koncepciou dovolania uvedené vo vzťahu k týmto dovolacím dôvodom výslovne vyplýva z ustanovenia § 371 ods. 5 Trestného poriadku, podľa ktorého tieto dôvody dovolania nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného.

V prípade tvrdeného a prípadne i zisteného dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku to znamená, že nie každá chyba v právnom posúdení skutku alebo pri použití iného hmotnoprávneho ustanovenia je spôsobilá tento dovolací dôvod naplniť, ale iba taká, ktorá zásadným spôsobom ovplyvnila postavenie obvineného. A hoci sa takáto chyba môže týkať tak výroku o vine ako aj výrokov o treste a náhrade škody, z pohľadu ustanovenia § 371 ods. 5 Trestného poriadku je vždy nutné posudzovať napadnuté rozhodnutie ako celok, t. j. celkový výsledok konania (primerane pozri napr. uznesenie Ústavného súdu z 28. apríla 2020, sp. zn. IV. ÚS 155/2020). Opačný prístup k interpretácii týchto ustanovení by poprel nielen ich zmysel, ale aj samotný účel dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku, ktorý je určený k náprave iba takých chýb, ktoré mohli zásadne ovplyvniť napadnuté, a teda i právoplatné rozhodnutie.

Obvinený videl naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku jednak tým, že jeho participácia na spáchaní trestnej činnosti bola posúdená nesprávne ako spolupáchateľstvo podľa § 20 Trestného zákona, pričom však správne mala byť posúdená ako pomoc podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona a jednak tým, že skutok bol vo vzťahu k nemu nesprávne právne kvalifikovaný ako zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona.

Vzhľadom na dovolacie námietky obvineného sa dovolací súd zamerlal na skúmanie, či zo skutkovej vety dostatočne vyplýva, že skutok bol spáchaný formou spolupáchateľstva a či bol subsumovaný pod správnu právnu kvalifikáciu.

Podľa § 20 Trestného zákona ak bol trestný čin spáchaný spoločným konaním dvoch alebo viacerých páchatel'ov (spolupáchatelia), zodpovedá každý z nich, ako keby trestný čin spáchal sám.

Podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona účastník na dokonanom trestnom čine alebo jeho pokuse je ten, kto úmyselne poskytol inému pomoc na spáchanie trestného činu, najmä zadovážením prostriedkov, odstránením prekážok, radou, utvrdzovaním v predsavzatí, sľubom pomôcť po trestnom čine (pomocník).

Podľa § 21 ods. 2 Trestného zákona na trestnú zodpovednosť účastníka sa použijú ustanovenia o trestnej zodpovednosti páchatel'a, ak tento zákon neustanovuje inak.

Z právnej úpravy spolupáchateľstva vyplýva, že musí ísť o spáchanie úmyselného trestného činu spoločným konaním minimálne dvoch trestnoprávne zodpovedných páchatel'ov. Pojmové znaky spolupáchateľstva preto spočívajú v spoločnom priamom konaní (ako znaku objektívnej stránky skutkovej podstaty) a v spoločnom úmysle (ako znaku subjektívnej stránky skutkovej podstaty). Spoločné priame konanie môže byť naplnené troma alternatívami:

1) každý zo spolupáchateľ'ov svojim konaním naplní všetky znaky objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu (tzv. súbežné či paralelné spolupáchateľ'stvo). To znamená, že každý zo spolupáchateľ'ov

(posudzovaný izolovane) by bol páchatelom daného trestného činu, pretože vykonal to, čo príslušná skutková podstata požadovala. Napr. Obaja spolupáchatelia rozbijú výkladnú skriňu obchodu - každý svojim prineseným predmetom, následne do predajne vniknú a každý z nich odcudzí veci. Alebo - obaja páchatelia spoločne zviažu ženu a následne, využijúc jej bezbrannosť, s ňou obaja súložia,

2) každý zo spolupáchateľov uskutoční len časť konania popísaného v skutkovej podstate trestného činu, ktorej objektívna stránka je naplnená len súhrnom týchto konaní (tzv. postupné či sukcesívne spolupáchateľstvo). Tento prípad spoločného konania sa môže vyskytnúť len pri trestných s dvomi a viacerými konaniami, ktoré až vo svojom súhrne predstavujú konanie predpokladané objektívnou stránkou trestného činu. Napr. Jeden páchatel' rozbije výklad predajne (vlámanie) a druhý tam vnikne a odcudzí veci (zmocnenie) a následne si tak spoločne prisvoja cudzie veci. Alebo - jeden páchatel' zviaže ženu, resp. ju drží (násilie) a druhý vykoná súlož, samozrejme proti jej vôli (znásilní),

3) konania spolupáchateľov predstavujú aspoň články „reťaze“, ktoré smerujú k priamemu vykonaniu trestného činu a vo svojom celku naplnia znaky konania predpokladaného objektívnou stránkou skutkovej podstaty trestného činu. Oproti predchádzajúcemu prípadu pod bodom 2) sa nevyžaduje, aby znakom objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu boli dve alebo viaceré konania, ktoré kumulatívne naplňajú konanie zahrnuté do skutkovej podstaty trestného činu. Spoločné konanie môže prebiehať nielen súčasne, ale i postupne, pokiaľ na seba časovo nadväzuje a konanie každého spolupáchateľa je článkom reťaze spoločných činností, v ktorom predchádzajúca činnosť je bezprostrednou a nutnou súčasťou ďalšej činnosti, a také spoločné konanie smeruje k priamemu vykonaniu trestného činu a vo svojom celku tvorí jeho skutkovú podstatu. Napr. Po vzájomnej dohode spolupáchateľov poškodiť inému vozidlo (spoločný úmysel), jeden zo spolupáchateľov poškrabe lak na jednej strane vozidla a druhý na druhej strane. Jeden spôsobí škodu 200 Eur a druhý 100 Eur. Ak by sa posudzovalo ich konanie samostatne, ani jeden z nich by nenaplnil objektívnu stránku skutkovej podstaty trestného činu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona - chýbal by následok - škoda. Obaja spolupáchatelia však konali s rovnakým úmyslom a spoločne, a preto sa škoda spočíta, a tak je naplnená aj objektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu poškodzovania cudzej veci. V tomto prípade sa spoločne dopustili trestného činu, ktorého objektívna stránka obsahuje len jedno konanie. To isté by platilo aj v modifikovanom prípade, ak by jeden spôsobil škodu 300 Eur a druhý len 100 Eur. Alebo - traja spolupáchatelia sa dohodnú na usmrtení poškodeného, pričom prvý páchatel' drží poškodeného, aby nemohol utiecť, druhý spolupáchateľ podáva smrtiacu zbraň - nôž a tretí spolupáchateľ bodne poškodeného do srdca a na mieste ho usmrť.

Spolupáchateľstvo na trestnom čine možno od účastníctva rozlíšiť na základe toho, že konanie spolupáchateľov priamo smeruje, resp. vedie k porušeniu alebo ohrozeniu záujmu chránenému trestným zákonom, zatiaľ čo konanie účastníka k tomu smeruje, resp. vedie nepriamo cez konanie páchatela.

Podstata pomoci spočíva vo vytváraní podmienok spáchania „hlavného“ trestného činu, ktoré uľahčuje spáchanie takéhoto trestného činu. Podmienkou je, aby sa hlavný trestný čin dostal aspoň do štádia pokusu. Rozlišuje sa pritom pomoc fyzická a psychická, ex ante a ex post a môže spočívať tak v komisiívnom ako i v omisiívnom konaní. Kauzálny význam pomoci spočíva potom v tom, že hlavný delikt bol spáchaný v dôsledku pomoci ľahšie ako bez nej. Konkrétna intenzita kauzálneho pôsobenia pomocníka je významná pri úvahách o druhu a výške trestu pre neho.

Dôvodom trestnosti pomoci je podpora trestného činu inej osoby (iného subjektu) a nie obsah skutkovej podstaty trestného činu, pretože tu nie je pomoc (ak nie je povýšená na samostatný trestný čin) obsiahnutá. To, čím sa pomoc odlišuje od spolupáchateľstva je predovšetkým to, že znaky pomoci nie sú zahrnuté v samotnej skutkovej podstate daného trestného činu.

Z obsahu rozsudku súdu prvého stupňa (skutkovej vety), ktorý bol potvrdený uznesením krajského súdu, je zrejmé, že skutok bol spáchaný participáciou dvoch osôb - dovolateľa a W. G., a to tak že po predchádzajúcej dohode prišli spolu na parkovisko vozidlom, ktoré viedol dovolateľ. Následne W. G. neoprávnene vnikol do priestorov vedľa stojacej budovy cez okno, do ktorého deň predtým navštívil

otvory a odcudzil odtiaľ finančnú hotovosť (minimálne vo výške 25 935,- €). Počas toho dovolateľ zostal vonku pred budovou a monitoroval okolie budovy rádiostanicou pri udržiavaní spojenia s W. G., až kým tento neopustil budovu.

Ako teda vyplýva zo skutkovej vety, W. G. sa za použitia násilia zmocnil cudzej veci a spôsobil tým väčšiu škodu. Svojím konaním naplnil priamo všetky znaky objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu krádeže.

Dovolateľ stál vonku pred budovou, nevnikol do nej, bezprostredne sa cudzej veci nezmocnil, avšak po predchádzajúcej dohode vonku dával pozor (robenie tzv. „múru“), aby W. G. nebol vyrušený. Teda svojím konaním priamo nenaplnil všetky znaky objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu krádeže, svojím konaním nenaplnil ani len niektorý zo znakov objektívnej stránky príslušnej skutkovej podstaty trestného činu a jeho konanie ani nepredstavuje aspoň článok reťaze konaní - nenaplnia teda ani znak objektívnej stránky skutkovej podstaty.

Tak, ako je participácia dovolateľa na trestnej činnosti opísaná v skutkovej vete, nenaplnia znaky spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, ale je potrebné ju posúdiť ako účastníctvo v užšom zmysle vo forme pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, pretože dovolateľ vytvoril podmienky, ktorými W. G. ako hlavnému páchatelovi uľahčil spáchanie trestného činu krádeže bez toho, aby sám naplnil vyžadované znaky objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu krádeže.

Ak trestnoprávne zodpovedný subjekt participuje na páchaní trestnej činnosti spolu s iným trestnoprávne zodpovedným subjektom (páchatelom) takým spôsobom, že nekoná spôsobom uvedeným v objektívnej stránke príslušnej skutkovej podstaty trestného činu (príklad pod bodom 1), pričom jeho konanie nezodpovedá ani časti konania uvedeného v objektívnej stránke danej skutkovej podstaty trestného činu (príklad pod bodom 2) a zároveň jeho konanie nepredstavuje ani aspoň článok reťaze spoločného konania tak, aby články reťaze konania jednotlivých páchatelov vo svojom súhrne smerovali k priamemu naplneniu danej skutkovej podstaty (príklad pod bodom 3), nejde o spolupáchateľstvo v zmysle § 20 Trestného zákona, ale o účastníctvo na trestnom čine v užšom slova zmysle (organizátorstvo, návod, objednávka, pomoc) v zmysle § 21 Trestného zákona.

Posúdenie takéhoto konania ako spolupáchateľstva by predstavovalo rozširovanie dosahu trestnoprávnej zodpovednosti in malam partem, ktoré je v trestnom práve hmotnom v zásade neprípustné.

Preto prípady, ak jeden z trestnoprávne zodpovedných subjektov participuje na trestnoprávnom konaní iného páchatel'a tak, že napríklad vyláka obeť na miesto činu (tzv. volavka), alebo dáva pozor v okolí miesta činu (tzv. múr), pričom do skutkového deja inak nezasahuje, je potrebné posúdiť ako pomoc a nie ako spolupáchateľstvo.

Z uvedených dôvodov je potrebné odmietnuť teoretickú konštrukciu tzv. spolupáchateľstva s predchádzajúcou dohodou, z ktorej vychádza staršia judikatúra súdov.

Okresný i krajský súd pochybili, keď konanie dovolateľa právne posúdili ako spolupáchateľstvo, pretože ako už bolo uvedené, len samotná dohoda ex ante o tom, že dva subjekty spáchajú trestný čin, nemôže byť, podľa názoru najvyššieho súdu, bez ďalšieho posudzovaná ako spolupáchateľstvo, pretože takýmto spôsobom by mohlo dochádzať k neprípustnému rozširovaniu dosahu trestnoprávnej zodpovednosti (resp. jej parciálnych foriem) in malam partem (v neprospech páchatel'a), ktorá je v trestnom práve hmotnom neprípustná.

V uvedenom kontexte je potom potrebné dať obvinenému M. R. za pravdu, že oba konajúce sudy nesprávne posúdili jeho konanie ako spolupáchateľstvo, keďže zo skutkovej vety vyplýva, že malo byť posúdené ako pomoc. V tejto časti bol teda naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, pretože vo vzťahu k dovolateľovi bol skutok nesprávne právne posúdený.

Na to, aby mohlo byť konštatované naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, musel následne najvyšší súd posúdiť, či s poukazom na ustanovenie § 371 ods. 5 Trestného poriadku uvedené zistenie porušenia zákona zásadne ovplyvnilo postavenie obvineného.

K tomuto kroku však najvyšší súd pristúpi až po zodpovedaní otázky, či nebol zároveň dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku parciálne naplnený nesprávnym právnym posúdením skutku ako celku, teda či je vo vzťahu k dovolateľovi právna kvalifikácia skutku ako zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona správna.

Najvyšší súd pripomína, že v prípade podania dovolania obvineným nie je odvolacím súdom a má doslova zakázané opätovne skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku a v rámci toho prehodnocovať vykonané dôkazy a vyslovovať iné skutkové závery ako súd prvej a súd druhej inštancie - vid' veta za bodkočiarkou v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Pre dovolací súd je v zmysle uvedeného kľúčovým skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený M. R. participoval na spáchaní skutku tak, ako je uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa. Popísanému skutkovému stavu plne zodpovedá i právny záver vyjadrený v posúdení konania obvineného ako zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona, i keď nie spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, ale formou pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona. Použitú právnu kvalifikáciu podľa citovaného ustanovenia odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú v popise skutku zahrnuté a ktoré vyjadrujú naplnenie príslušných znakov skutkovej podstaty označeného trestného činu.

Pokiaľ ide konkrétne o dovolacie námietky týkajúce sa právnej kvalifikácie konania obvineného podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona, najvyšší súd dospel k nasledovnému:

Skutková podstata trestného činu krádeže podľa úpravy platnej a účinnej v čase spáchania skutku znela nasledovne:

§ 212

(1) Kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní a spôsobí tak malú škodu, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní

a) čin spácha vlámaním,

b) bezprostredne po čine sa pokúsi uchovať si vec násilím alebo hrozbou bezprostredného násillia,

c) čin spácha na veci, ktorú má iný na sebe alebo pri sebe,

d) takou vecou je vec z úrody z pozemku, ktorý patrí do poľnohospodárskeho pôdneho fondu, alebo drevo z pozemku, ktorý patrí do lesného pôdneho fondu, alebo ryba z rybníka s intenzívnym chovom,

e) čin spácha na veci, ktorej odber podlieha spoplatneniu na základe osobitného predpisu, alebo

f) bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý.

(3) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

a) a spôsobí ním väčšiu škodu,

b) hoci bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený, alebo

c) z osobitného motívu.

(4) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

a) a spôsobí ním značnú škodu,

b) závažnejším spôsobom konania,

c) na mieste poživajúcom pietu alebo všeobecnú úctu alebo na mieste konania verejného zhromaždenia alebo obradu,

d) na veci, ktorá požíva ochranu podľa osobitného predpisu,

e) tým, že taký čin zorganizuje, alebo

f) na chránenej osobe.

(5) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu,
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- c) za krízovej situácie.

§ 138

Závažnejším spôsobom konania sa rozumie páchanie trestného činu

- a) so zbraňou okrem trestných činov úkladnej vraždy podľa § 144, vraždy podľa § 145, zabitia podľa § 147 a § 148, usmrtenia podľa § 149, ublíženia na zdraví podľa § 155, § 156 a § 157,
- b) po dlhší čas,
- c) surovým alebo trýznivým spôsobom,
- d) násilím, hrozbou bezprostredného násillia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy,
- e) vlámaním,
- f) lst'ou,
- g) využitím tiesne, neskúsenosti, odkázanosti alebo podriadenosti,
- h) porušením dôležitej povinnosti vyplývajúcej z páchatel'ovho zamestnania, postavenia alebo funkcie alebo uloženej mu podľa zákona,
- i) organizovanou skupinou, alebo
- j) na viacerých osobách.

Obvinený videl porušenie zákona v jeho neprospech v tom, že vlámanie bolo v čase spáchania skutku zákonným znakom skutkovej podstaty trestného činu krádeže. Z tohto dôvodu vlámanie nemohlo byť podľa neho zároveň posudzované ako závažnejší spôsob konania podľa § 138 písm. e) Trestného zákona a odôvodňovať okolnosť použitia vyššej trestnej sadzby.

Bez potreby zaoberať sa námietkami dovolateľa dopodrobna, najvyšší súd dáva do pozornosti prvé dve právne vety stanoviska trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu publikovaného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 116/2012:

I. Ustanovenie § 38 ods. 1 Trestného zákona treba vykladať tak, že prikazuje prednostnú kvalifikáciu určitej okolnosti ako zákonného znaku trestného činu. Ak je konkrétna okolnosť okolnosťou podmieňujúcou použitie vyššej trestnej sadzby, vytvára kvalifikovanú skutkovú podstatu so základnou skutkovou podstatou, ktorá túto okolnosť neobsahuje, napriek tomu, že je aj zákonným znakom uvedeným v inej základnej skutkovej podstate trestného činu, ak kvalifikovaná skutková podstata pokrýva väčší počet zákonných znakov trestného činu. To platí aj vtedy, ak jedno ustanovenie osobitnej časti Trestného zákona obsahuje dve (alebo viac) samostatných základných skutkových podstát trestného činu.

II. Ak si páchatel' prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní, spôsobí tak malú škodu a spácha čin vlámaním, naplní zákonné znaky zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Trestného zákona, pri použití § 138 písm. e/ Trestného zákona Takéto posúdenie činu jeho podradením pod kvalifikovanú skutkovú podstatu je v pomere špeciality ku kvalifikácii skutku podľa § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona, ktorá sa použije len vtedy, ak páchatel' krádežou vlámaním nespôsobí ani malú škodu (§ 125 ods. 1 Trestného zákona).

To znamená, že keď obvinený svojim konaním participoval na spôsobení škody väčšieho rozsahu, v pomere špeciality ku kvalifikácii skutku podľa § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona bolo posúdenie činu spáchaného vlámaním správne podradené pod kvalifikovanú skutkovú podstatu podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona, pretože aby nastal prípad, ktorý by odôvodňoval právnu kvalifikáciu, ktorej sa obvinený domáha, páchatel' by vlámaním nemohol spôsobiť ani len škodu malú (škodu neprevyšujúcu sumu 266,- €). V danej veci tomu tak však nebolo.

Na tomto závere nič nemení ani skutočnosť, že neskôr prišlo od 1. augusta 2019 k zmene zákonnej úpravy skutkovej podstaty trestného činu krádeže, pretože samotná zmena zákonnej úpravy nenaplnia

dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného zákona.

V tomto smere teda uvedený dovolací dôvod naplnený nebol.

Po tomto konštatovaní pristúpil najvyšší súd k posúdeniu, či nesprávna práva právna kvalifikácia účasti obvineného M. R. zásadne ovplyvnila jeho postavenie. To prioritne znamená zisťovať, či uvedené pochybenie malo zásadný vplyv na druh a výšku ukladaného trestu, zaradenie obvineného na výkon trestu, možnosti podmieneného prepustenia či zahľadanie odsúdenia.

Vo vzťahu k ukladaniu trestu tak bude potrebné posúdiť, či uložený trest rešpektuje podmienku stanovenú v ustanovení § 34 ods. 5 písm. b) Trestného zákona, ktorá spočíva v tom, že pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne u organizátora, objednávateľa, návodcu a pomocníka aj na význam a povahu ich účasti na spáchanom trestnom čine.

Ustanovenie § 212 ods. 4 Trestného zákona platné a účinné v čase spáchania skutku (do 31. júla 2019) umožňovalo za uvedený trestný čin uložiť trest odňatia slobody v rozpätí 3 až 10 rokov. Obvinenému M. R. bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky a 6 mesiacov so zaradením na jeho výkon do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Nebola zistená žiadna poľahčujúca ani priťažujúca skutočnosť, teda trestnú sadzbu nebolo potrebné v zmysle zákona upravovať. Zároveň mu bol uložený podľa § 62 ods. 1, ods. 2 trest zákazu pobytu v súdnom okrese Zvolen (administratívne okresy Zvolen, Detva, Krupina) na dobu 4 roky.

Z uvedeného je zrejmé, že obvinenému M. R. bol uložený trest odňatia slobody pri spodnej hranici trestnej sadzby so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia pri nezistení žiadnej poľahčujúcej ani priťažujúcej okolnosti. Uvedená výška trestu odňatia slobody je proporcionálna aj vzhľadom na posúdenie významu a povahy jeho účasti na trestnom čine, keď tento „logisticky“ zabezpečoval hlavnému páchatelovi W. G. vykonávaním monitorovania miesta činu (robením „steny“) možnosť nerušene vykonať trestný čin a tiež možnosť v prípade možného odhalenia z miesta činu včas ujsť na základe varovania prostredníctvom vysielacky. Zároveň mu zabezpečil odvoz na miesto činu i z neho.

Je potrebné tiež konštatovať, že proporcionálnym je aj uloženie trestu zákazu pobytu v súvislosti s lokáciou miesta činu a jeho sociálnou škodlivosťou. Na jeho výšku napokon nemala zásadný vplyv skutočnosť, či sa obvinený dopustil trestného činu ako spolupáchateľ alebo ako pomocník.

Rovnako skutočnosť, že obvinenému bol ukladaný trest ako spolupáchateľovi a nie ako pomocníkovi, nemá žiadny vplyv na zaradenie obvineného na výkon trestu, možnosti podmieneného prepustenia či zahľadanie odsúdenia. Obvinený bol zaradený na výkon trestu do najmiernejšieho ústavu a ako už bolo vysvetlené vyššie, správne posúdenie druhu účasti (v širšom zmysle) má prioritne vplyv na druh a výmeru sankcie a len sprostredkovane na možnosti podmieneného prepustenia či zahľadanie odsúdenia.

Možno preto sumárne uviesť, že súd prvého stupňa i súd druhého stupňa pochybili, ak participáciu obvineného M. R. právne posúdili ako spolupáchateľstvo a nie ako pomoc, avšak toto porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného.

So zreteľom na vyššie uvedené najvyšší súd uzatvára, že žiadne obvineným predložené argumenty nespĺňajú predpoklady na vyslovenie pozitívneho záveru o splnení dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.